

STOSUJ JAZDĘ NA SUWAK!

Etap edukacyjny: wiek 10-15 lat

Cel ogólny: zaznajomienie młodzieży z odpowiedzialnym zachowaniem na drodze w warunkach ograniczonej przepustowości.

Cele szczegółowe: poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowych zachowań w ruchu drogowym przy zwężającej się jezdni, kształtowanie umiejętności i prawidłowości zachowań oraz rozpoznawanie prawidłowych reguł postępowania w czasie uczestnictwa w ruchu drogowym, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego w aspekcie niepożądanego blokowania drogi.

Po lekcji uczeń:

- jest zapoznany z definicjami związanymi z jazdą na suwak,
- potrafi wymienić nieprawidłowe zachowania w procesie stosowania jazdy na suwak,
- zna obowiązki podczas stosowania reguł jazdy na zamek błyskawiczny,
- rozumie potrzebę odpowiedzialnego zachowania podczas jazdy przy zwężonej jezdni.

Metody nauczania: rozmowa nauczająca, prezentacja (pokaz animowany), praca indywidualna i zespołowa.

Techniki pracy (środki dydaktyczne): burza mózgów (przykłady pytań), film animowany (GDDKiA), kalambury, quiz.

Przebieg zajęć:

- 1) Rozmowa z uczniami o prawidłowych zachowaniach na drodze:
 - a) Co to jest zator drogowy?
 - b) Jak i kiedy do niego dochodzi?
 - c) Co się dzieje, gdy mamy zwężenie jezdni lub koniec jednego pasa ruchu?
 - d) Czy słyszeliście o zasadach jazdy „na zakładkę”, „na suwak” lub na „zamek błyskawiczny”?
 - e) Co to znaczy jechać według reguł jazdy „na suwak”?
 - f) Czy zawsze można korzystać z tych reguł?
 - g) Co to jest „szeryfowanie”?
 - h) Jaki jest cel takiego „szeryfa” na drodze i czy jego zachowanie jest prawidłowe/skuteczne?

- 2) Omówienie zasad w ruchu drogowym przy ograniczonej przepustowości jezdni na podstawie Prawa o ruchu drogowym oraz przekazanie istotnych definicji dla uczniów do zapisania w zeszycie w formie notatek:
 - a) W ruchu drogowym kierowca, zmieniając zajmowany pas ruchu, jest zobowiązany ustąpić pierwszeństwa pojazdowi jadącemu po pasie ruchu, na który zamierza wjechać, z wyjątkiem reguł ustanowionych w zamku błyskawicznym.
 - b) Zamek błyskawiczny stosujemy wtedy, gdy na drodze występuje zator drogowy, czyli korek. Poruszamy się wtedy ze zmniejszoną prędkością. Stosujemy go zawsze wtedy, gdy nie istnieje możliwość kontynuacji jazdy pasem ruchu, bo kończy się on lub znajduje się na nim jakaś przeszkoda (np. zepsuty samochód).
 - c) Gdy mamy na jezdni więcej niż jeden pas ruchu w tym samym kierunku jazdy, to kierowca poruszający się bez przeszkód musi umożliwić zmianę pasa ruchu jednemu pojazdowi, który znajduje się na pasie ruchu z przeszkodą lub który się kończy.
 - d) Obowiązek wpuszczania przed siebie pojazdów występuje w miejscu, w którym jest ograniczenie możliwości jazdy.
- 3) Film GDDKiA – odtworzenie filmu pn. „Stosuj jazdę na suwak!”
- 4) Pytania kontrolne do uczniów:
 - a) dlaczego blokowanie ruchu jest nieprawidłowe?
 - b) dlaczego konieczne jest dojeżdżanie do końca pasa ruchu?
- 5) Rozdanie uczniom quizu nr 1 – do rozwiązania grupowego – maksymalnie po 5 uczniów w grupie. Po rozwiązaniu przez wszystkie grupy, losowe pytania nauczyciela dla każdej z grup z prośbą o argumentację, dlaczego uczniowie udzielali takiej, a nie innej odpowiedzi. Nauczyciel wskazuje poprawne odpowiedzi zgodnie z załączonym kluczem odpowiedzi (wyjaśnieniem odpowiedzi prawidłowej). Uwaga, quiz na tych zajęciach wymaga bardzo dużego zaangażowania merytorycznego nauczyciela oraz jego wiedzy z inżynierii ruchu (przepustowości).
- 6) Rozdanie uczniom quizu nr 2 – do rozwiązania indywidualnego – nauczyciel wybiera ucznia do odpowiedzi. W razie wątpliwości lub nieprawidłowo wskazanej odpowiedzi, nauczyciel argumentuje prawidłową odpowiedź. Quiz jest częściowo rozwiązywany na podstawie wybranych fragmentów filmu.
- 7) Rozpoczęcie gry w kalambury. Losowy dobór uczniów prezentujących minimum 10 wybranych hasel z 30 dostępnych. Należy przedstawić przynajmniej 3 hasła za pomocą gestów, 4 w formie rysowanej oraz 3 w formie skojarzeń słownych. Odgadywane hasła nie mogą się powtórzyć. Zaleca się pytanie uczniów o preferowaną przez nich formę przekazu hasła.
- 8) Powtórzenie i utrwalenie poznanych zasad w ruchu podczas podróży pieszej z uwzględnieniem znaku drogowego:
 - a) Co to znaczy jazda „na suwak”?
 - b) Jakie są podstawowe reguły „zamka błyskawicznego”?
 - c) Kiedy jazda „na zakładkę” nie jest efektywna (nie sprawdza się)?
 - d) Czego nie powinniśmy robić, gdy powstał korek na dojeździe do miejsca zwężenia?
- 9) Konwersatorium – wyjaśnianie wątpliwości prawidłowego i nieprawidłowego zachowania na drodze w sytuacji zagrożenia lub zaistnienia wypadku drogowego (bieżące udzielanie odpowiedzi uczniom, którzy mają jeszcze jakieś pytania do omawianego zagadnienia).

10) Zadanie indywidualne do rozwiązania opisowego: opisać i podać argumenty, dlaczego „szeryfowanie” na drodze jest zachowaniem nieprawidłowym?

Załączniki:

- 1) Film pn. „Stosuj jazdę na suwak!”
- 2) Kalambury
- 3) Quiz nr 1 – w wersji kolorowej (np. do prezentacji w klasie za pomocą projektora)
- 4) Quiz nr 1 – w wersji czarno-białej (materiał pomniejszony do wydruku)
- 5) Quiz nr 2 - w wersji kolorowej (np. do prezentacji w klasie za pomocą projektora)
- 6) Quiz nr 2 – w wersji czarno-białej (materiał pomniejszony do wydruku)

Prawidłowe odpowiedzi:

Quiz nr 1:

1. B - na zamek błyskawiczny
2. A - zawsze wtedy, kiedy jeden z pasów ruchu kończy się i mamy korek
3. C - każdy kierowca wpuszcza przed siebie jednego kierowcę znajdującego się na końcu zwężającego się pasa ruchu
4. A - bo w miejscu zwężenia, z dwóch pasów ruchu dalej jedzie po tyle samo pojazdów z jednego i drugiego pasa
5. A - kiedy w miejscu zwężenia pojazdy jadą "na zakładkę" i oba pasy ruchu są wypełnione pojazdami
6. B - uniemożliwia korzystanie innym kierowcom z pasa ruchu, który ma wolną przestrzeń
7. C - blokuje możliwość wykorzystania wolnego pasa ruchu i powoduje rozrastanie się korka (zatoru drogowego)
8. B - zatrzymań
9. A - reguły ruchu są jak w zamku błyskawicznym
10. C - bo dzięki temu wykorzystujemy całą przestrzeń tego pasa ruchu
11. B - tak, dzięki temu redukujemy korek
12. B - kierowcy na pasie ruchu, na który chcemy wjechać, mają pierwszeństwo, a my nie możemy spowodować zagrożenia, wykonując ten manewr
13. A - nie, suwak należy stosować tylko wtedy, kiedy na drodze jest korek
14. C - słuchaj, blokując ruch w tym miejscu, inni nie mogą wjechać dalej, zatrzymują się i powodują rozrastanie się korka - a przecież można pojechać dalej z obu pasów ruchu - zarówno ty, jak i ja; wsiadaj i jedziemy
15. B - bo nie ma takiej potrzeby, ruch odbywa się płynnie, więc zmieniamy pas ruchu na zasadach ogólnych
16. B - trudno jest zrozumieć złożoność ruchu drogowego
17. C - zignorować to zachowanie, dbając o płynność ruchu
18. A - nie robiąc tego, blokujemy ruch za nami na obu pasach ruchu
19. C - gdy ruch jest płynny
20. A - nic, poddać się tej sytuacji i niestety poczekać na rozładowanie zatoru drogowego

Quiz nr 2:

1. A - tak
2. A - kierowcy na lewym pasie ruchu nie dojeżdżają do końca pasa ruchu
3. B - kierowca tamuje ruch zamiast dojechać nim do końca
4. A - tak, rozładowuje zator
5. B - tracimy w ten sposób wolną przestrzeń dla pojazdów, które tamują ruch za nami
6. B - tak
7. A - pojazdy powinny "rozdzielić się po równo" na oba pasy, a w miejscu zwężenia skorzystać z zasady suwaka
8. A - gdy będziemy przepuszczali się wzajemnie, przy małej prędkości
9. A - drugi
10. B - wzmacnia agresję i stres kierowców
11. B - nic nie daje, bo ogranicza przepustowość drogi (jej wolną przestrzeń), przez co korki tylko się wydłużają (zasięg kolejki w tył)
12. A - tak, jeśli zmieszczą się na tej zwężonej jezdni dwa rzędy pojazdów
13. B - tak
14. A - wpuszczenie przed siebie na środkowym pasie ruchu jednego pojazdu z lewej strony i jednego pojazdu z prawej strony
15. B - gdy nie mamy zatoru drogowego
16. B - gdy prędkość pojazdów na obu pasach zdecydowanie się zmniejsza i ruch jest utrudniony
17. A - tak, w warunkach znacznego zmniejszenia prędkości
18. A - wpuszczamy go mimo jego wyraźnego wymuszenia pierwszeństwa, aby nie dopuścić do zdarzenia drogowego
19. B - tak
20. B - tak